

EDUKAČNÉ MATERIÁLY PRE DETI Č. 2

Príbehy a modelové situácie – Materiály na diskusiu o dôležitosti diverzity a rovnosti v školskom prostredí.

Rozprávky, ktoré pomáhajú

Krátke príbehy na rozhovory o kamarátstve a pomoci v škôlke.

CIEĽ: Pomocou jednoduchých príbehov, bábok alebo obrázkov deťom ukázať, aké dôležité je byť ku kamarátom dobrý, pomáhať si a prijať medzi seba každého, aj keď je iný. Chceme, aby deti cez rozprávku precítili, ako sa kto cíti, a naučili sa byť všímavými kamarátmi.

Komu je materiál určený?

- Deťom v materskej škole (3 – 6 rokov).
- Pani učiteľkám, ktoré môžu príbehy rozprávať a viesť jednoduché rozhovory s deťmi.
- Školskému špeciálnemu pedagógovi alebo psychológovi ako inšpiráciu pre ciele aktivít.

KROK 1: ROZPRÁVKY PRE NAŠICH NAJMENŠÍCH

1.1 Príbeh: „Ježko Pichliačik v novej škôlke“

- **Téma:** Prijatie nového kamaráta do triedy.
- **Pomôcky:** Báбка ježka, bábkы iných zvieratiek (zajačik, veverička).
- **Obsah:** Do lesnej škôlky prišiel nový ježko Pichliačik. Trochu sa bál, lebo nikoho nepoznal. Ostatné zvieratká sa na neho pozerali a báli sa jeho pichliačov. Nechceli sa s ním hrať, lebo si mysleli, že ich pichne. Ježko zostal sám v kútiku a bol veľmi smutný. Odvážny zajačik Ušiačik k nemu pomaly prišiel a opýtal sa: „*Ahoj, budeš sa so mnou hrať s loptičkou?*“ Ježko sa veľmi potešil a ukázal mu, ako vie loptičku jemne guľať noštikom.
- Nápady na rozhovor s deťmi:
 - Ako sa asi cítil ježko, keď prišiel do novej škôlky? Bol veselý alebo smutný?
 - Prečo sa s ním ostatní nechceli hrať?
 - Čo urobil zajačik? Bolo to od neho pekné?

- Čo by sme urobili my, keby k nám prišiel nový kamarát? (Privítali by sme ho, ukázali mu hračky.)

1.2 Príbeh: „Veverička Ryška a jej iný chvostík“

- **Téma:** Rešpektovanie toho, že každý vyzeráme inak.
- **Pomôcky:** Obrázky veveričiek s rôznymi chvostíkmi, bábka veveričky.
- **Obsah:** Veverička Ryška bola šikovná a veselá, ale mala jeden problém. Jej chvostík nebol taký veľký a huňatý ako mali ostatné veveričky. Bol trošku menší a tenší. Niekedy sa jej ostatní smiali a Ryška z toho bola smutná. Jedného dňa sa hrali naháňačku a zlá líška ich začala naháňať. Všetky veveričky s veľkými chvostmi sa schovali do dutiny stromu, no Ryška bola vďaka svojmu menšiemu chvostíku oveľa rýchlejšia a šikovnejšia. Utekala tak rýchlo, že líšku zmiatla a všetkých zachránila. Odvtedy sa jej už nikto nasmial a všetci ju obdivovali.
- Nápady na rozhovor s deťmi:
 - Prečo bola veverička Ryška smutná?
 - V čom bola Ryška nakoniec najlepšia?
 - Je dôležité, aký má kto chvostík (vlásky, oči)? Alebo je dôležité, či je dobrý kamarát?

1.3 Príbeh: „Mravček Ferdo a boľavá nôžka“

- **Téma:** Pomoc kamarátovi, ktorý niečo nedokáže sám.
- **Pomôcky:** Bábky mravčiekov.
- **Obsah:** Všetky mravčky sa rozhodli, že vylezú na vysoký kopec pozrieť sa na krásne slniečko. Tešili sa a utekali. Len malý mravček Ferdo sedel a bol smutný, lebo ho veľmi bolela jedna nôžka a nemohol liezť tak rýchlo. Ostatní si najprv nevšimli, že chýba. Ale jeho najlepší kamarát sa otočil a videl, že Ferdo plače. Hneď zvolal na ostatných: „Počkajte! Ferdo potrebuje našu pomoc!“ Všetky mravčky sa vrátili, urobili z lístočka nosidlá a Ferda spolu vyniesli až na vrchol kopca. Ferdo bol šťastný, že má takých dobrých kamarátov.
- Nápady na rozhovor s deťmi:
 - Prečo nemohol ísť Ferdo na kopec? Ako sa cítil?
 - Čo urobili ostatné mravčky? Pomohli mu?
 - Už ste niekedy niekomu pomohli? Aký to bol pocit?

- Čo môžeme urobiť, keď vidíme, že kamarátovi je smutno alebo sa mu niečo nedarí?

KROK 2: AKO PRÍBEHY OŽIVIŤ

2.1 Zahrajme sa na rozprávku

- **Cieľ:** Deti si cez pohyb a hru lepšie zapamätajú, čo je správne.
- **Postup:**
 1. Po prerozprávaní príbehu si pani učiteľka s deťmi rozdelí jednoduché úlohy (ty budeš ježko, ty budeš zajačik).
 2. Pani učiteľka znovu rozpráva príbeh a deti hrajú, čo počujú (ježko sa schúli do kľbka, zajačik k nemu prihopká).
 3. Môžu skúsiť zahrať aj to, ako by sa situácia dala vyriešiť ešte lepšie.
- **Výsledok:** Deti si situáciu „zažijú na vlastnej koži“ a učia sa, ako správne reagovať v podobnej situácii.

2.2 Nakreslime si rozprávku

- **Cieľ:** Podporiť v deťoch kreativitu a utvrdiť si hlavnú myšlienku príbehu.
- **Postup:**
 1. Každé dieťa si vyberie časť príbehu, ktorá sa mu najviac páčila.
 2. Nakreslí obrázok (napr. ako zajačik podáva ježkovi loptičku, alebo ako mravčeky nesú Ferda na lístočku).
 3. Obrázky si môžete vystaviť a vytvoriť si tak vlastnú knižku o kamarátstve.
- **Výsledok:** Deti si vizuálne spoja príbeh s pozitívnou emóciou a dobrým skutkom.

ZÁVER – ČO SME SA NAUČILI?

- Deti sa cez príbehy učia byť láskavé, všímvavé a nápomocné.
- Učia sa, ako pomôcť kamarátovi, ktorý je smutný, nový alebo niečo nezvláda.
- Hranie rolí a kreslenie pomáha deťom lepšie precítiť príbeh a zapamätať si jeho pekné posolstvo.